

GYVENTOJŲ TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS Nr. 330

TURINYS

I DALIS BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Pagrindinės sąvokos	2
2. Sutarties sudarymo tvarka	3
3. Draudiko teisių ir pareigų perleidimas kitam draudikui	3
4. Draudimo sutarties nutraukimas ar pakeitimas. Šalių atsiskaitymas nutraukus sutartį	4
5. Dvigubo draudimo, nevisiško draudimo bei papildomo draudimo sąlygos	4
6. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka, pareiga saugoti informaciją	5
7. Ginčų sprendimo tvarka	5

II DALIS DRAUDIMO SĄLYGOS

1. Turto draudimo sąvokos	6
2. Draudimo objektas	8
3. Draudžiamieji įvykiai. Rizikos paketai	9
4. Nedraudžiamieji įvykiai	9
5. Draudimo vertės nustatymas	10
6. Draudimo sumos nustatymas. Nevisiškas draudimas. Išskaita	11
7. Draudimo įmokų apskaičiavimo tvarka. Draudimo rizikos padidėjimas	11
8. Draudimo sutarties galiojimo terminai ir vieta	12
9. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos	12
10. Pranešimų apie įvykį pateikimo tvarka	14
11. Žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo tvarka	14
12. Draudimo išmokos mažinimo ar nemokėjimo atvejai	16

III DALIS PRIEDAI

1. Atskirų daiktų grupių išmokų limitai
2. Kilnojamojo turto metinės nusidėvėjimo normos

I DALIS

BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Pagrindinės sąvokos

- 1.1. **Draudikas** – AAS “Gjensidige Baltic” Lietuvos filialas, teisės aktų nustatyta tvarka turinti teisę vykdyti draudimo veiklą.
- 1.2. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku.
- 1.3. **Draudimo sutartis** – sutartis, kurios šalys yra Draudikas ir Draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti Draudikui draudimo įmokas. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti Draudėjui, apdraustajam, draudimo sutartyje nurodytam naudos gavėjui, kurio naudai sudaryta draudimo sutartis, ar nukentėjusiam trečiajam asmeniui draudimo išmoką, apskaičiuotą draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro šios draudimo taisyklės, Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu jis buvo pateiktas raštu), draudimo liudijimas ir jo priedai (jeigu jie buvo papildomai pasirašyti Draudiko ir draudėjo).
- 1.4. **Draudimo taisyklės (toliau - Taisyklės)** – draudimo sutarties standartinės sąlygos, kurios yra neatsiejama draudimo sutarties dalis.
- 1.5. **Prašymas sudaryti draudimo sutartį (toliau – Prašymas)** – žodinis Draudėjo pareiškimas arba Draudiko nustatytos formos rašytinis dokumentas, kuriuo išreiškiamas Draudėjo ketinimas sudaryti draudimo sutartį su Draudiku ir kuriuo Draudėjas suteikia Draudikui informaciją apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai.
- 1.6. **Draudimo liudijimas** – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.7. **Draudimo objektas** – turtiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.
- 1.8. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.9. **Apdraustasis** – sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką; civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turtiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami; turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turtiniai interesai yra draudžiami. Jeigu kitaip nenurodyta draudimo sutartyje, apdraustuoju yra laikomas Draudėjas.
- 1.10. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.11. **Neatšaukiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties naudos gavėjo sutikimo, Draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.
- 1.12. **Nukentėjęs tretysis asmuo** – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam Draudėjas ar apdraustasis padarė žalos.
- 1.13. **Susiję su Draudėju ar apdraustuoju asmenys** – Draudėjo ar apdraustojo darbuotojai, taip pat Draudėjo įgalioti asmenys, kuriems Draudėjas ar apdraustasis pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo draudimo objektą, kiti įstatymų nustatyta tvarka įgalioti atstovai, apdrausto turto bendrasavininkiai. Draudžiant privatų turtą, su Draudėjais susijusiais asmenimis taip pat laikomi šeimos nariai bei asmenys, kartu su Draudėju disponuojantys šiuo turtu.
- 1.14. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.
- 1.15. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutarties sąlygomis moka Draudikui už draudimo apsaugą.
- 1.16. **Draudimo apsauga** – Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.
- 1.17. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus, Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.18. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo išmokėti Draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką.
- 1.19. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.
- 1.20. **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti Draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas, įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 1.21. **Turto draudimas** – asmens turtinių interesų draudimas, kurio atveju draudimo išmokos dydis priklauso nuo tam asmeniui padarytų ar jo patirtų nuostolių, asmens patirtų kitų išlaidų dydžio, tačiau neviršijant draudimo sumos.

- 1.22. **Civilinės atsakomybės draudimas** – asmens turinių interesų, susijusių su civiline atsakomybe už nukentėjusiems tretiesiems asmenims ar jų turtui padarytą žalą, draudimas, kai Draudiko mokamos draudimo išmokos dydis priklauso nuo nuostolių, kuriuos apdraustasis privalo atlyginti nukentėjusiam trečiajam asmeniui už padarytą žalą dydžio, tačiau neviršijant draudimo sumos.
- 1.23. **Žala** – nukentėjusio trečiojo asmens materialaus turto sunaikinimas, sugadinimas arba nukentėjusiojo trečiojo asmens kūno sužalojimas (įskaitant mirtį) bei dėl to patirtos išlaidos, o taip pat negautos pajamos, kurias nukentėjęs trečiasis asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų padaryta žala.
- 1.24. **Nuostoliai** – patirtos žalos piniginė išraiška.
- 1.25. **Subrogacija (Draudiko regresinio reikalavimo teisė)** – Draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.
- 1.26. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei kitaip nenustatyta draudimo sutarties sąlygose, suprantama, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo terminu.
- 1.27. **Draudimo terminas** - draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis šalims sąžiningai ir laiku vykdant sutartinius įsipareigojimus.
- 1.28. **Draudimo vertė** - draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė, išreikšta pinigais.
- 1.29. **Išskaita** - procentais išreikšta ar fiksuota pinigų suma, kuria yra mažinama draudimo išmoka.
- 1.30. **Besąlyginė išskaita** - suma, kuri išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma kad išskaita yra besąlyginė.
- 1.31. **Sąlyginė išskaita** – suma, kurios draudikas neatlygina, jei nuostolio suma mažesnė arba lygi išskaitos sumai; tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei išskaita, draudimo išmoka mokama neišskaičiuojant išskaitos.

2. Sutarties sudarymo tvarka

- 2.1. Draudimo sutartis sudaroma rašytine forma, o jos sudarymas yra patvirtinamas Draudiko išduodamu draudimo liudijimu.
- 2.2. Prieš sudarant draudimo sutartį, Draudėjas užpildo ir pateikia Draudikui ar jo atstovui Draudiko nustatytos formos ir turinio Prašymą. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako Draudėjas. Draudikui ar jo atstovui sutikus, Prašymas gali būti pateiktas žodžiu, jeigu tai leidžia draudimo rūšies taisyklės, nurodant patvirtintame Prašyme prašomus pateikti duomenis.
- 2.3. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas ar jo atstovas turi teisę apžiūrėti apdraudžiamą objektą, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti.
- 2.4. Draudikas ar jo atstovas, remdamasis Draudėjo pateikta ir rizikos įvertinimo metu gauta informacija bei dokumentais, nustato draudimo sąlygas.
- 2.5. Jeigu Draudėjas pageidauja draustis individualiomis (nestandartinėmis) draudimo sąlygomis, remiantis Taisyklėmis, gali būti sudaryta individuali draudimo sutartis. Tokiu atveju, jeigu draudimo sąlygos nurodytos individualioje draudimo sutartyje ir šiose Taisyklėse skiriasi, vadovaujamosi individualioje draudimo sutartyje nurodytomis sąlygomis.
- 2.6. Jeigu Draudėjas neatsako į Draudiko ar jo atstovo raštu pateiktą paklausimą apie papildomus duomenis, nenurodytus Prašyme, o Draudikas ar jo atstovas, neatsižvelgdamas į tai, sudarė draudimo sutartį, tai Draudikas netenka teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį ar pripažinti ją negaliojančia remdamasis tuo, kad Draudėjas jam nepateikė duomenų ar kitokios informacijos.
- 2.7. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpį pasirenka Draudėjas. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis nurodomas draudimo liudijime.

3. Draudiko teisių ir pareigų perleidimas kitam draudikui

- 3.1. Draudikas, gavęs Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos leidimą, rašytinės sutarties pagrindu turi teisę teises ir pareigas pagal draudimo sutartį perleisti kitai draudimo įmonei, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, įsteigtam Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.
- 3.2. Draudiko teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį gali būti perleidžiamos Priežiūros komisijos įpareigojimu kitiems jas ketinantiems perimti subjektams, jeigu toks Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas užkirstų kelią draudiko nemokumui ir/ar apsaugotų Draudėjo, apdraustąjį (-ųjų) ir naudos gavėjų interesus, atsirandančius pagal draudimo sutartį.
- 3.3. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį Draudikas privalo paskelbti mažiausiai 2 dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje Draudikas vykdo veiklą ir raštu apie tai informuoti Draudėją, apdraustąjį (-uosius) ir naudos gavėją. Skelbime apie ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį turi būti nurodytas terminas, ne trumpesnis kaip 2 mėnesių, per kurį Draudėjas, apdraustasis ir/ar naudos gavėjas turi teisę raštu pareikšti Draudikui savo prieštaravimą dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.
- 3.4. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį Taisyklėse nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo.

4. Draudimo sutarties nutraukimas ar pakeitimas. Šalių atsiskaitymas nutraukus sutartį

- 4.1. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš draudimo liudijime nustatytą jos galiojimo laikotarpį:
 - 4.1.1. jeigu po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu, kt.), šiuo atveju draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
 - 4.1.2. vienašališku draudiko raštišku sprendimu, jeigu draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius;
 - 4.1.3. draudėjo iniciatyva, ne vėliau kaip prieš 30 dienų raštu įspėjus draudiką apie sutarties nutraukimą; draudėjui gražinama draudimo įmokos dalis už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kurios sudaro iki 30% nuo draudėjui gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 50 Lt, bei pagal tą draudimo sutartį mokėtas draudimo išmokas;
 - 4.1.4. draudimo sutarties šalims raštiškai susitarus;
 - 4.1.5. kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais.
- 4.2. Jeigu draudimo sutartis sudaryta po draudžiamąjį įvykių, ji laikoma negaliojančia.
- 4.3. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, draudėjas privalo pranešti draudikui tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus sužinojo.
- 4.4. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 4.5. Jeigu draudėjas neįvykdo Taisyklių 4.3. punkte nustatytos pareigos, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos. Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- 4.6. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia Prašymo ar jo priedų duomenys, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jeigu draudikas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos, draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

5. Dvigubo draudimo, nevisiško draudimo bei papildomo draudimo sąlygos

- 5.1. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas sudaro draudimo sutartį su kita draudimo įmone apdrausti jau apdraustus pagal Taisyklės draudimo objektus nuo tų pačių rizikų (dvigubas draudimas), tai jis per 10 kalendorinių dienų nuo tokios draudimo sutarties pasirašymo dienos privalo raštu pranešti draudikui apie kitus draudikus ir nurodyti kitos draudimo sutarties galiojimo terminus, draudimo sumas bei draudimo objektus.
- 5.2. Jeigu draudėjui, apdraustajam ar naudos gavėjui priklauso draudimo išmoka už to paties draudžiamąjį įvykių tas pačias pasekmes pagal kelias draudimo sutartis (dvigubas draudimas), tai kiekvienas draudikas atlygina nuostolius proporcingai pagal savo atsakomybės dalį, tačiau bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti žalos dydžio. Taip pat, jeigu yra susitarta su kitu draudiku dėl besąlyginės išskaitos (franšizės) taikymo, tai žalos bendras atlyginimas pagal visas draudimo sutartis negali būti didesnis už žalos dydį atėmus besąlygines išskaitas (franšizes).
- 5.3. Jeigu draudimo sutartyje, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų numatytus atvejus, nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę (nevisiškas draudimas), tai įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo atlyginti draudėjui, apdraustajam ar naudos gavėjui dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 5.4. Jeigu draudimo sutartyje, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų numatytus atvejus, yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, draudėjas ar naudos gavėjas turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su tuo pačiu ar kitu draudiku. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.
- 5.5. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (draudimas, viršijantis draudimo vertę), tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Tačiau išmokėta, draudimo vertę viršijanti draudimo išmoka, negali būti išieškota.
- 5.6. Jeigu draudimo įmoka mokama periodiškai ir nustačius, kad draudimo suma viršija draudimo vertę, o draudimo įmoka dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiui.

- 5.7. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

6. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka, pareiga saugoti informaciją

- 6.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pareiškimus ir/ar pranešimus priimti.
- 6.2. Pranešimas, išsiųstas registruotu laišku draudimo liudijime nurodytu adresu, arba perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu numeriu, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles.
- 6.3. Pranešimo įteikimo data yra ta data, kurią šalis (pranešimo gavėjas) raštu pažymi, kad pranešimas buvo gautas. Jeigu pranešimas siunčiamas paštu, pranešimo gavimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę.
- 6.4. Draudikas privalo neskelbti informacijos apie Draudėją (asmens duomenys, turtinė padėtis ir t.t.), gautos vykdant draudimo sutartis.
- 6.5. Informacija, susijusi su Draudėju, gali būti paskleista įstatymų numatytais atvejais arba esant raštiškam Draudėjo sutikimui arba jo prašymui.
- 6.6. Draudikas atsako už informacijos apie Draudėją paskleidimą įstatymų nustatyta tvarka, išskyrus tuos atvejus, kai įstatymai leidžia tokią informaciją skelbti.

7. Ginčų sprendimo tvarka

- 7.1. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o šalims nesusitarus, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.
- 7.2. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje neaptais atvejais taikomos Lietuvos Respublikos Draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

II DALIS

DRAUDIMO SĄLYGOS

1. Turto draudimo sąvokos

- 1.1. **Šeimos nariai** - sutuoktiniai, tėvai, vaikai, įtėviai, įvaikiai, marčios, žentai, podukros, posūniai, seneliai, anūkai, broliai, seserys, globėjai, globotiniai, kurie nuolat gyvena apdraustose patalpose. Šeimos nariams prilyginami asmenys, teisėtai gyvenantys su draudėju (namų darbininkai, auklės ir pan.).
- 1.2. **Pastatai** – stogu apdengtas statinys, kuriame yra vienas ar daugiau kambarių ar kitų patalpų, išdėstyti tarp sienų ir pertvarų ir naudojamų žmonėms gyventi gyvuliams laikyti ar veiklai vykdyti.
- 1.3. **Statiniai** - tai, kas sukurta statybos darbais naudojant statybos produktus ir yra tvirtai sujungta su žeme. Tai pastatai (gyvenamieji, pramoniniai, komerciniai, biurai, sveikatos apsaugos, švietimo, poilsio, žemės ūkio ir kiti) ir inžineriniai statiniai ar mišrios rūšies statiniai (su inžineriniais statiniais sujungti pastatai), taip pat statinių priestatai, antstatai ir jų dalys, įrenginių, technologinių inžinerinių sistemų ir statinio inžinerinių sistemų statybinės konstrukcijos. Apibrėžimas „tvirtai sujungta su žeme“ reiškia, kad statinio konstrukcijos yra įleistos į žemę (jūrų, ežerų, upių ar kitų vandens telkinių dugną) ar remiasi į žemės paviršių (vandens telkinių dugną).
Pastatą sudaro konstrukciniai elementai ir tų elementų papildoma įranga:
 - laikančiosios konstrukcijos – konstrukciniai statinio elementai kurių svarbiausia paskirtis – laikyti apkrovas (konstrukcijų, įrenginių, sniego, vėjo, žmonių, grunto ir pan.): pamatai, sienos, perdangos, stogas;
 - konstrukcinių elementų papildoma įranga: išorės apdaila, pertvaros, grindys, langai, durys, vidaus apdaila, šildymo, vandentiekio, kanalizacijos (nuotekų), dujų, karšto ir šalto vandens, elektros tiekimo, priešgaisrinės sistemos, telekomunikacijų linijos ir apsaugos sistemos su stacionariai prijungtais prietaisais. Prie papildomos įrangos taip pat priskiriama radijo ir televizijos antenų įranga, langų, durų ir kitų ertmių apsaugos priemonės (grotos, žaliuzės, markizės ir kt.).
- 1.4. **Sodyba** – juridškai įformintas sodybinis žemės sklypas su jame pastatytu gyvenamuoju pastatu (namu) ir jo priklausiniais (ūkiniais, buitinais, verslo pastatais ir įrenginiais).
- 1.5. **Sodo namas (vasarnamis)** – trumpalaikiam ar sezoniniam laikotarpiui gyventi pritaikytas pastatas.
- 1.6. **Kiti sklypo statiniai** – tvoros, teritorijos danga, šuliniai, teritorijos apsaugos įrenginiai, stacionarūs dekoratyviniai elementai, kiti įrenginiai, kurie VĮ Registrų centre yra inventorizuoti kaip nekilnojamasis turtas arba turi būti inventorizuojami, kiti sutartyje nurodyti objektai.
- 1.7. **Kilnojamasis turtas** – turtas, kurį galima perkelti iš vienos vietos į kitą nepakeitus jo esmės, nesumažinus jo vertės ar be didelės žalos jo paskirčiai. Draudimo taisyklių pagrindu draudžiamam kilnojamam turtui priskiriamas turtas, draudėjo naudojamas asmeniniame ūkyje savo ir šeimos gyvybiniams, buitiniams bei kultūriniais poreikiams tenkinti.
- 1.8. **Svečiai** - asmenys, draudžiamojo įvykio metu esantys draudimo vietoje arba laikinai pasitraukę iš jos.
- 1.9. **Gaisras** - ugnis, atsiradusi ne šiam tikslui skirtoje vietoje arba išsiveržusi iš jos ir galinti plisti savaime, taip pat kai gaisro priežastis yra trumpas elektros sujungimas.
Atlyginami ir tie nuostoliai, kurie susidarė dėl dūmų ar suodžių, staiga ir netikėtai išsiveržusių iš gaisro vietos arba šildymo įrenginio, taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą.
- 1.10. **Žaibo įtrenkimas** - tiesioginis žaibo kanalo kontaktas su apdraustu turtu, kai juo prateka žaibo srovė. Atlyginami tiesioginio žaibo poveikio apdraustam turtui nuostoliai bei nuostoliai, atsiradę dėl aukšto potencialo, susidariusio nuo tiesioginių bei artimų žaibo įtrenkimų į oro elektros linijas iki 1 kV įtampos, ryšių bei signalizacijos linijas, perdavimo į apdraustą turtą.
Aukšto potencialo perdavimo į apdraustą turtą nuostoliai atlyginami tik tada, kai įvykio vietoje vienareikšmiškai (t.y. vizualiai ar kitokiu būdu) galima nustatyti, jog apdraustas turtas buvo sugadintas ar sunaikintas tik dėl aukšto potencialo poveikio (t.y. perdegė, suskilo, sutrupėjo saugikliai ir (arba) kitos detalės buvo paveiktos ugnies, karščio, kibirkščiavimo, dėl to pasikeitė jų forma, spalva, matyti apanglėjimai, ištekėjimai, suodžiai, ištirpęs/aptirpęs metalas ar plastmasė) ir negali būti toliau naudojamas pagal paskirtį. Atlyginami taip pat ir tie nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveiktiems medžiams.
- 1.11. **Sprogimas** - savaiminis ar dėl trečiųjų asmenų tyčinės veikos - dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas. Talpa (katilas, vamzdis ar pan.) sprogs tuomet, kai jos sienos sudraskomos ir staiga išsilygina slėgių skirtumas talpos viduje ir išorėje. Jeigu talpos viduje sprogimą sukelia cheminė mainų reakcija, tai talpai padarytą žalą būtina atlyginti net ir tuomet, kai jos sienos nepažeistos.
- 1.12. **Audra** - stiprus vėjas (vėjo greitis 20 m/s ir didesnis), dėl to ardomi pastatai, lūžta medžių šakos, išjudinami daiktai. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti vėjo greičio, tai daroma išvada, kad vėjo greitis buvo 20 m/s ir daugiau, jeigu vėjas draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams, arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik audra. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:

- tiesioginio audros poveikio apdraustam turtui,
 - audros metu ant apdrausto turto užvirtus pastatams, jų dalims, medžiams ir pan.,
 - lietaus, krušos, purvo, sniego, patekusio į audros apgadintus apdraustus pastatus (patalpas), metu ir sugadinusio ar sunaikinusio ten esantį apdraustą turtą ar pačius pastatus.
- 1.13. Potvynis** - staigus vandens upėse arba ežeruose ir kituose vandens telkiniuose kilimas, dėl kurio gali būti pragaužtos dambos, apsemtos žemesnės miestų, gyvenviečių dalys, žemės ūkio kultūrų pasėlių plotai, automobilių kelių ruožai, apsemtos patalpos, rūšiai, apgadinti komunikacijų objektai. Atskiru (vienu) draudžiamuoju įvykiu laikomas nenutrūkstamas potvynis, trunkantis ne ilgiau kaip 168 valandas.
- 1.14. Liūtis** - trumpalaikis intensyvus lietus, kai per parą ir trumpesnę laiką iškrinta 30 mm ir daugiau kritulių.
- 1.15. Kruša** - 10 mm ir didesnio skersmens ledo gabaliukų krituliai, kurie iškrinta šiltuoju metų laiku per keletą ar keliolika minučių kelių kvadratinį kilometrų plote. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti liūtis/krušos kiekinių parametru, daroma išvada, kad liūtis/krušos parametrai atitinka nustatytus šiame papunktyje parametrus, jeigu liūtis/kruša draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik liūtis/kruša. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
- tiesioginio liūtis/krušos poveikio daiktams,
 - liūtis/krušos susidariusių vandens telkinių, kurie apsemia apdraustas teritorijas, tačiau atsiradę nuostoliai negali būti atlyginami kaip potvynio sukelti nuostoliai,
 - liūtis/krušos susidariusių tekančio vandens, purvo srautų, kurie sugadina ar sunaikina apdraustus daiktus.
- 1.16. Sniego slėgis** - nuostoliai, atsiradę dėl nebūdingo tai vietai smarkaus snygio, kai per 12 val. ir trumpesnę laiką iškrinta 20 mm ir daugiau kritulių, o sniego dangos storis padidėja 20 cm ir daugiau ir dėl to sniegas savo svoriu sulaužo arba apgadina apdraustą objektą. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti snygio kiekinių parametru, tai daroma išvada, kad snygio parametrai atitinka nustatytus šiame papunktyje parametrus, jeigu snygis draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik sniego slėgis. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
- tiesioginio sniego slėgio poveikio daiktams,
 - tirpstančio sniego ar drėgmės poveikio apdraustiems daiktams, esantiems sniego slėgio sugadintuose pastatuose.
- 1.17. Grunto suslūgimas** - vietovės taško absoliučios altitudės sumažėjimas dėl lietaus, podirvio vandens ir cheminių procesų dirvoje veikimo, ir dėl to nusėda pamatai, skyla sienos.
- 1.18. Nuošliauža** – savaiminė grunto slinktis šlaitu žemyn veikiant grunto svorio jėgai.
- 1.19. Šlaito erozija** – šlaito paviršiumi tekančių vandenų ardomojo darbo, sukeliančių pastatų deformacijas.
- 1.20. Vagystė su įsilaužimu** yra, kai nusikaltėlis pagrobia svetimą turtą, įsibrovęs į patalpą, saugyklą ar saugomą teritoriją. Draudikas atlygina draudėjui taip pat ir tą žalą apdraustam turtui, kurią nusikaltėlis (nusikaltėliai) padarė vagystės metu (pvz., išgriovė sieną, sulaužė duris, sugadino spyną, seifą ir pan.).
- 1.21. Plėšimas** – kai apdraustas turtas pagrobiamas, panaudojus fizinį smurtą draudėjo ar jo šeimos narių atžvilgiu arba grasinant jį panaudoti, arba kitaip atėmus galimybę nukentėjusiajam asmeniui priešintis.
- 1.22. Vandalizmas** – trečiųjų asmenų tyčinis apdrausto turto sugadinimas ar sunaikinimas.
- 1.23. Šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarija, vandens prasiskverbimas iš gretimų patalpų** – staigus ir netikėtas vandens, garų arba nuotekų išsiveržimas iš stacionariai sumontuotų atitekamųjų ar nutekamųjų aprūpinimo vandeniu sistemos vamzdžių, kitų, su vamzdžių sistema stacionariai sujungtų, įrengimų ir buities prietaisų (skalbyklių, indaplovių ir kt.).
- 1.24. Transporto priemonių atsitrenkimas** - apdrausto turto sunaikinimas arba sugadinimas kontakto su kelių eismo transporto priemone metu. Nuostoliai pačiai transporto priemonei neatlyginami.
- 1.25. Stiklo dužimas** – draudžiamas pastato ar baldų įstiklinimų, įtvirtintų veidrodžių, paveikslų įstiklinimų, vitražų, dušo kabinų, viryklių paviršių, akvariumų sudužimas dėl mechaninio, terminio arba atmosferos poveikio. Draudikas neatsako už nuostolius, kurie atsirado lengvai pajudinamiems daiktams (akiniai, rankiniai veidrodžiai, žiūronų stiklai, šviestuvai, optiniai stiklai, indai).
- 1.26. Elektros įtampos svyravimai** – staigus ir netikėtas tiekiamos elektros įtampos aukštesnės ir žemutinės ribos pasikeitimas, bet ne mažiau kaip 10%.
- 1.27. Statybinė (atkūrimo kaštų) vertė** – apskaičiuota pinigų suma (kaštai), kurios reikėtų tokios pat paskirties, konstrukcijos naujam pastatui pastatyti (įrengti), įskaitant projektavimo išlaidas, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrangą.
- 1.28. Įsigijimo vertė** - suma, kurią reikia išleisti, norint įsigyti naujus tos pačios rūšies ir kokybės daiktus.
- 1.29. Turto nusidėvėjimas** – tai kasmetinis pastato statybinės ar daikto įsigijimo vertės sumažėjimas. Jis apskaičiuojamas:
- a) nekilnojamam turtui - vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintomis ir galiojančiomis normomis;
 - b) kilnojamam turtui – vadovaujantis draudiko nustatytais metinėmis turto nusidėvėjimo normomis.
- 1.30. Turto likutinė vertė** – tai draudimo sutarties sudarymo ar draudžiamąjį įvykių dieną esanti turto vertė, kuri apskaičiuojama iš statybinės (atkūrimo kaštų) arba įsigijimo vertės atimant nusidėvėjimo sumą.

- 1.31. Statybinių tyrimų, projektavimo bei statybos klaidos ir brokas** - bet koks klaidingų, neatitinkančių tikrosios padėties tyrimo rezultatų nustatymas ir pateikimas šių tyrimų užsakovui, netinkamai atliktas statinio projektavimas, nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, statybos techninių reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl kurių pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda.
- 1.32. Priešgaisrinės apsaugos reikalavimai** - reikalavimai, išdėstyti Bendrosiose priešgaisrinės saugos taisyklėse, kituose galiojančiuose standartuose, statybos techniniuose reglamentuose ir normose, technologinėse sąlygose, elektros įrenginių įrengimo ir eksploatacijos taisyklėse, kitose priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose bei specialiose sąlygose atskiriems objektams.
- 1.33. Esminės aplinkybės, lemiančios draudimo rizikos padidėjimą** - aplinkybės nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį, aplinkybės, apie kurias draudikas papildomai raštu paprašė informacijos arba apie kurias pats draudėjas privalo informuoti draudiką. Esminių aplinkybių atsiradimu taip pat laikoma ir statybos, remonto ar rekonstrukcijos darbų vykdymas apdraudžiamame objekte ar jo artimiausiose priegose (išskyrus atvejus, kai dėl to buvo susitarta sutartyje), apdrausto objekto priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas, turto vertės pasikeitimas ir kt.
- 1.34. Priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas** - ne dėl trečiųjų asmenų veikos įvykęs dalinis arba visiškas priešgaisrinės ir/ar turto apsaugos sistemos, jos dalies ar atskirų jos elementų demontavimas, atjungimas, jos dalinis ar visiškas neveikimas, nustatytų techninių parametrų praradimas, nustatytos techninės priežiūros nevykdymas arba neviseškas vykdymas, įjungimas ar išjungimas ne laiku ir kt.
- 1.35. Esminės aplinkybės, lemiančios draudimo rizikos sumažėjimą** - aplinkybės nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį, aplinkybės, apie kurias draudikas papildomai raštu paprašė informacijos arba apie kurias pats draudėjas privalo informuoti draudiką. Esminių aplinkybių atsiradimu taip pat laikoma ir papildomų priešgaisrinių ir/ar turto apsaugos priemonių sumontavimas, jų patobulinimas ir kt.
- 1.36. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką:**
- turto buvimo vieta;
 - turto nuosavybės forma;
 - ar yra nustatyta tvarka išduotas leidimas eksploatuoti turtą;
 - turto vertė;
 - pastatų konstrukcinės ypatybės ir būklė;
 - turto saugojimo sąlygos;
 - padidintos rizikos faktoriai;
 - ūkinės ir profesinės veiklos pobūdis, jeigu ji vykdoma draudimo vietoje;
 - nuostoliai per praėjusius 5 metus;
- 1.37. Priešgaisrinių, turto apsaugos sistemų patobulinimas** - esamų jutiklių, kitų elementų ar jų sistemų jautrumo, greitaieigiškumo, patikimumo, ilgaamžiškumo ir kt. padidinimas bei neprieinamumo pažeidėjams užtikrinimas, jų veikimo nutrūkusių elektros energijos tiekimui užtikrinimas, ilgesnio sukauptos informacijos laikymo laikotarpio nustatymas bei jos saugumo užtikrinimas, jutiklių bei sistemų dubliavimas ir kt.
- 1.38. Rizikos padidėjimo ar sumažėjimo galimybės atsiradimas** - tai sutarties galiojimo metu valdžios ar savivaldybės institucijų naujų reikalavimų ar nurodymų viešas paskelbimas ar raštiškas pateikimas draudėjui, įpareigojantis draudėją imtis tam tikrų nustatytų veiksmų arba paties draudėjo numatyta veikla, lemianti esminių aplinkybių, nustatytų Taisyklių 1.31 bei 1.33, atsiradimą ar pasikeitimą.
- 1.39. Nevisiškas (proporcinis) draudimas** - tai draudimo būdas, kai draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė arba sutarties galiojimo laikotarpiu tampa mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudikas atlygins draudėjui dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės, buvusios prieš draudžiamąjį įvykį, santykiui.
- 1.40. Pirmosios rizikos draudimas** – tai draudiko atsakomybės ribojimas draudėjo pasirinkta draudžiamo turto draudimo suma, t.y. žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, nesvarbu, koks draudžiamo turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykis.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Draudžiamas sutartyje nurodytas turtas, priklausantis draudėjui arba jo šeimos nariams. Pagrindinės draudžiamo turto grupės yra 2:
- nekilnojamas turtas;
 - kilnojamas turtas.
- 2.2. Gali būti draudžiamas turtas, draudėjo arba jo šeimos narių naudojamas pagal turto nuomos sutartį arba įsigytas išperkamosios nuomos būdu, jei jo nėra apdraudęs savininkas.
- 2.3. Draudėjui ir draudikui susitarus, papildomai gali būti apdrausta:
- turtas, naudojamas draudėjo profesinėje veikloje;
 - gryniesi pinigai, vertybiniai popieriai, kiti finansiniai dokumentai;
 - vertybės:
 - papuošalai, brangakmeniai, perlai, kiti juvelyriniai dirbiniai iš platinos, aukso, sidabro;

- b) kailiai, meno kūriniai (paveikslai, skulptūros, kiti interjero puošybos elementai);
 - c) antikvariniai daiktai;
 - d) kolekcijos (numizmatikos, filatelijos, medžioklės trofėjų, ginklų, modelių ir kt.).
- 2.3.4. svečių daiktai;
- 2.3.5. pašarai gyvuliams;
- 2.3.6. žemės ūkio produkcijos atsargos;
- 2.3.7. žemės ūkio padargai;
- 2.3.8. vandens ir oro transporto priemonės;
- 2.3.9. kiti draudėjo ir draudiko sutarti daiktai;
- 2.3.10 papildomos išlaidos draudžiamojo įvykio vietos sutvarkymui ir turto išsaugojimui:
- a) vietos po draudžiamojo įvykio sutvarkymo (išlikusių dalių nugriovimo, šiukšlių ir liekanų išvežimo į artimiausią sąvartyną.);
 - b) išlikusio turto perkėlimo į saugią vietą ir laikino saugojimo iki bus atstatyta draudimo vieta;
 - c) laikino apsigyvenimo patalpų nuomos iki bus atstatyta draudimo vieta, bet ne ilgiau, kaip 90 dienų;
 - d) kitos išlaidos, draudėjo ir draudiko numatytos sudarant draudimo sutartį.
- 2.3.11. draudėjo civilinė atsakomybė prieš trečiuosius asmenis (išskyrus draudėją ir jo šeimos narius bei svečius) dėl draudėjo ar jo šeimos narių sukulto gaisro apdraustame objekte arba iš draudėjo patalpų prasiskverbusio vandens ar nuotekų.
- 2.4. Jeigu nėra susitarta kitaip, pagal šias taisykles nedraudžiama:
- a) radioaktyvios medžiagos, branduolinis kuras, sprogstamosios medžiagos;
 - b) alkoholiniai gėrimai, narkotinės medžiagos, vaistai;
 - c) sausumos kelių motorinės transporto priemonės ir jų priekabos, transporto priemonių atsarginės dalys, benzinas ir kitas skystas kuras;
 - d) augalai, paukščiai, gyvūnai;
 - e) avarinės būklės pastatai ir juose esantis turtas;
 - f) daiktai, esantys daugiabučių namų bendro naudojimosi patalpose, už daugiabučio namo buto ribų esančios komunikacijos bei įranga;
 - g) statybinės medžiagos, skirtos apdrausto pastato statybos ar rekonstrukcijos darbams;
 - h) programinė įranga bei kita informacija esanti kompiuterio įrenginiuose, laikmenose;
 - i) neregistruoti šaunamieji ginklai;
 - j) nedraudžiami tie daiktai, kurie sutarties sudarymo metu yra įskilę ar sugadinti.

3. Draudžiamieji įvykiai. Rizikos paketai

- 3.1. Draudimo išmoka mokama už apdraustą turtą, kuris sutarties galiojimo metu buvo nenumatyta, staiga ir netikėtai sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl draudimo sutartyje atskirai nurodytų draudžiamųjų įvykių:
- 3.1.1. ugnies poveikio t.y.: gaisro, žaibo trenkimo, sprogimo, valdomų skraidančių aparatų, jų dalių, krovinių ar medžių užkrito ir dūmų, atsiradusių dėl išvardintų įvykių, poveikio. Atlyginami taip pat nuostoliai, atsiradę dėl trečiųjų asmenų tyčinės veikos, t.y. padegimo, sprogdinimo.
- 3.1.2. gamtinių jėgų poveikio: audros, potvynio, liūtis, krušos, sniego slėgio, pūgos, grunto suslūgimo, nuošliaužos.
- 3.1.3. vagystės, t.y.: vagystės su įsilaužimu, plėšimo, vandalizmo.
- 3.1.4. vandens poveikio, t.y.: šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos, vandens prasiskverbimo iš gretimų patalpų.
- 3.1.5. dėl transporto priemonių atsitrenkimo, smūgio (lėktuvo kritimo smūgio bangos) poveikio.
- 3.1.6. dėl kitų draudimo sutartyje numatytų įvykių poveikio.
- 3.2. Jeigu yra apdraustas stiklo dužimas, draudžiamasis įvykis yra apdrausto pastato ar kilnojamojo turto įstiklinimo sudužimas arba įskilimas.
- 3.3. Jeigu yra apdrausta draudėjo civilinė atsakomybė, draudžiamasis įvykis yra draudimo sutarties galiojimo metu trečiojo asmens pareikšta pretenzija atlyginti nuostolį, kuris atsirado draudimo sutarties galiojimo metu dėl draudėjo ar jo šeimos narių sukulto gaisro arba iš draudėjo patalpų prasiskverbusio vandens ar nuotekų.
- 3.4. Draudėjas gali pasirinkti vieną iš rizikos paketų:
- Optimalus.** Draudžiant turtą šiuo rizikos paketu, draudimo apsauga galioja draudžiamajams įvykiams dėl ugnies, gamtinių jėgų, vandens poveikių bei vagystės (išvardintiems p. 3.1.1 - 3.1.4).
- Maksimalus.** Draudžiant turtą šiuo rizikos paketu, draudimo apsauga galioja draudžiamajams įvykiams dėl ugnies, gamtinių jėgų, vandens poveikio ir vagystės (išvardintiems p. 3.1.1 - 3.1.4), bei papildomai dėl transporto priemonių atsitrenkimo, smūgio poveikio (p. 3.1.5), elektros įtampos svyravimų ir stiklo dūžio.

4. Nedraudžiamieji įvykiai

- 4.1. Nedraudžiamasis įvykis yra turto sunaikinimas ar sugadinimas dėl:
- 4.1.1. draudėjo, jo šeimos narių, svečių ar naudos gavėjo tyčinės veikos;

- 4.1.2. neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.), pastatų sėdimo ar skėtimosi;
- 4.1.3. pagrindinių pastato konstrukcijų suirimo, kritimo ar kitų defektų, atsiradusių dėl pastato statybos, tyrinėjimo ar projektavimo klaidų ir broko draudimo sutarties galiojimo metu arba anksčiau;
- 4.1.4. apdraustame pastate/bute vykdomų papildomų statybos, rekonstrukcijos, apdailos darbų;
- 4.1.5. pagrindinių pastato konstrukcijų suirimo, kritimo ar kitų defektų, atsiradusių dėl už apdrausto pastato ribų draudimo sutarties galiojimo metu arba anksčiau vykdytų statybos, rekonstrukcijos, apdailos darbų arba tyrinėjimo ir projektavimo klaidų ir broko;
- 4.1.6. karo veiksmų, karo arba ypatingosios padėties įvedimo, masinių neramumų (streikų, teroristinių aktų ir pan.), branduolinės energijos poveikio;
- 4.1.7. ugnies, šilumos poveikio (lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepant ar pan.) apdraustam turtui, išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą arba jeigu nebuvo sutarta kitaip;
- 4.1.8. šlaito erozijos;
- 4.1.9. sprogimo panaudojus įtaisą vykdant kasybos, statybos ir pan. darbus;
- 4.1.10. lietaus, sniego ar purvo patekimo pro netvarkingai uždarytus langus, lauko duris, sienų įtrūkimus ar kitas angas, išskyrus, kai šios angos atsiranda dėl audros, liūties, potvynio ir pan., padarydamos žalos pastatams;
- 4.1.11. paprastos vagystės be įsilaužimo;
- 4.1.12. netiesioginio žaibo poveikio apdraustiems elektros įrengimams, išskyrus atvejus, nurodytus 3.1.1 punkte;
- 4.1.13. elektros srovės poveikio elektros įrenginiams (leistinų įtampos apkrovų viršijimas, izoliacijos defektai, trumpas sujungimas, kontakto nebuvimas, matavimo, reguliavimo ar apsauginių prietaisų gedimai), išskyrus atvejus, nurodytus 1.24 punkte, jeigu draudžiamas maksimalus rizikų paketas arba jei dėl šios priežasties gaisras išplito ir sunaikino, sugadino kitą apdraustą turtą;
- 4.1.14. dėl transporto priemonių, kurias vairavo apdrausto turto savininkas, jo samdomi vairuotojai ar šeimos nariai, atsitrenkimo;
- 4.1.15. kitų draudėjo ir draudiko sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių;
- 4.1.16. turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- 4.1.17. žemės drebėjimo, radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio;
- 4.2. Jeigu yra apdrausta draudėjo civilinė atsakomybė, nedraudžiamasis įvykis yra:
 - a) atsakomybė, prisiimta pagal sutartį (skolos, laidavimo, garantavimo ,kt.);
 - b) atsakomybė, susijusi su sausumos transporto priemonių, skraidymo aparatu, laivų naudojimu;
 - c) atsakomybė, kylanti dėl finansinių nuostolių (pelno, pajamų netekimo);
 - d) atsakomybė už žalą trečiųjų asmenų ir svečių turtui, esančiam draudimo vietoje (apdraustoje patalpoje);
 - e) atsakomybė prieš šeimos narius.
- 4.3. Bet kokie kiti įvykiai ar priežastys, šiose taisyklėse ar sutartyje neįvardinti kaip draudžiamieji įvykiai.
- 4.4. Draudžiant nuo vagystės draudikas neatlygina draudėjui nuostolių už sunaikintą, sugadintą ar dingusį apdraustą turtą jei:
 - a) dėl draudėjo ar jo atstovo kaltės buvo atjungta ar dėl kitų priežasčių neveikė ar blogai veikė turto apsaugos signalizacija, draudėjo nurodyta sudarant sutartį;
 - b) dėl draudėjo ar jo atstovo kaltės kitos turimos turto apsaugos priemonės (šarvuotos durys, grotos, žaliuzės, spynos ir kt.), draudėjo nurodytos sudarant sutartį, buvo nepanaudotos (neužrakintos, neužkabintos, nenuleistos ar kt.), neveikė ar veikė blogai;
 - c) draudėjas buvo sudaręs sąlygas turtui pagrobti (paliktos be priežiūros patalpos buvo neužrakintos ir pan.) arba, pastebėjęs jog grobiamas turtas, nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių tam užkirsti kelią ir nedelsdamas nepranešė policijai.
- 4.5. Draudžiant nuo stiklo dužimo, draudikas neatlygina nuostolių:
 - a) dėl stiklo subraižymų ar panašių sugadinimų;
 - b) dėl stiklų ar objektų su įmontuotais stiklais transportavimo, nešimo, kėlimo, montavimo metu atsitikusių įvykių.

5. Draudimo vertės nustatymas

- 5.1. Nekilnojamo turto draudimo vertė yra statybinė (atkūrimo kaštų) arba likutinė vertė. Draudimo vertė gali būti nustatyta:
 - a) vadovaujantis VĮ Registrų centro įmonės įkainojimu;
 - b) pagal pastato plotą arba tūrį, taikant draudimo sutarties sudarymo metu draudiko patvirtintą įkainį vienam kvadratiniam metrui bendro ploto arba vienam kubiniam metrui tūrio;
 - c) remiantis nepriklausomų turto vertintojų įkainojimu.
- 5.2. Kilnojamo turto draudimo vertė yra daikto įsigijimo arba likutinė vertė. Draudimo vertė gali būti apskaičiuojama 3 būdais:

- a) draudėjas užpildo namų kilnojamo turto aprašą, kuriame nurodo daiktų vertę, kuri negali viršyti įsigijimo vertės. Bendra suma, nurodyta apraše, imama už pagrindą draudimo sumai nustatyti. Draudikas prisiima atsakomybę tik už apraše nurodytus daiktus.
 - b) draudimo vertė apskaičiuojama pagal bendrą gyvenamojo būsto plotą, taikant draudimo sutarties sudarymo metu draudiko patvirtintą įkainį vienam kvadratiniam metrui bendro gyvenamojo būsto ploto. Jeigu pasirinkta draudimo suma lygi draudimo vertei, laikoma, kad yra draudimas visa verte, jeigu pasirinkta draudimo suma mažesnė už draudimo vertę, laikoma, kad yra nevisiškas draudimas.
- 5.3. Meno vertybių, antikvarinių daiktų, kolekcijų ir kitų vertybių draudimo vertė nustatoma ekspertų įkainojimu, vadovaujantis draudėjo pateiktais dokumentais.
- 5.4. Pastatai ir kilnojamasis turtas gali būti draudžiami pirmąją riziką ne didesnę kaip 20 000 Lt draudimo suma.

6. Draudimo sumos nustatymas. Nevisiškas draudimas. Išskaita

- 6.1. Sutartyje nustatyta draudimo suma gali būti lygi visai draudimo vertei arba, nevisiško (proporcinio) draudimo atveju, jos daliai.
- 6.2. Draudimo suma negali viršyti draudžiamo turto vertės. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (draudimas, viršijantis draudimo vertę), tai draudimo sutartis negalioja tai draudimo sumos daliai, kuri viršija draudimo vertę.
- 6.3. Draudėjas, sutartyje nurodydamas, jog sudaryta pirmosios rizikos draudimo sutartis, gali pasirinkti draudimo sumą, mažesnę už turto draudimo vertę.
- 6.4. Turtui, kurio nusidėvėjimas sutarties sudarymo dieną yra 50 % ir didesnis, draudimo suma negali viršyti turto likutinės vertės, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 6.5. Papildomų išlaidų, nurodytų p. 2.3.10, draudimo suma negali viršyti 15 proc. pasirinktos turto draudimo sumos.
- 6.6. Svečių daiktų, nurodytų p.2.3.4, draudimo suma negali viršyti 2000 Litų, jeigu nėra sutarta kitaip.
- 6.7. Grynujų pinigų ir finansinių dokumentų, nurodytų p.2.3.2, draudimo suma negali viršyti 1000 Litų, jeigu nėra sutarta kitaip.
- 6.8. Draudėjo civilinės atsakomybės prieš trečiuosius asmenis draudimo suma nustatoma draudėjo ir draudiko susitarimu.
- 6.9. Jeigu sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę ir joje nėra nurodyta, jog tai pirmosios rizikos draudimo sutartis, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas atlygins draudėjui dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- 6.10. Taisyklių 2.3.10, 2.3.4, 2.3.2 punktuose nurodytos išlaidos draudžiamos pirmosios rizikos draudimu, jų draudimo sumos sutartyje nurodomos atskirai.
- 6.11. Draudimo išmokos išmokėjimas nesumažina draudimo sumos, numatytos draudimo sutartyje, dydžio, jeigu apdraustieji objektai po draudžiamojo įvykio yra atstatomi ar iš naujo įsigijami, išskyrus pirmos rizikos draudimo objektus.
- 6.12. Turtas draudžiamas su išskaita, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Išskaita gali būti sąlyginė arba sąlyginė.

7. Draudimo įmokos apskaičiavimo tvarka. Draudimo rizikos padidėjimas

- 7.1. Draudimo įmoką draudikas apskaičiuoja atsižvelgęs į prašyme ir (ar) kituose dokumentuose pateiktą bei gautą kitą informaciją, į draudėjo prisiimtus įsipareigojimus dėl išskaitos taikymo bei įmokos mokėjimo, draudimo apsaugos trukmę, kitas draudimo sutartyje nustatytas papildomas sąlygas bei draudimo rizikos įvertinimo rezultatus.
- 7.2. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo sutartyje.
- 7.3. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais ar naudojantis pašto paslaugomis. Jeigu draudimo įmoka mokama naudojantis banko paslaugomis, jos sumokėjimu laikoma data, kuria banko mokėjimo dokumente pažymima, kad sumokėta draudėjo pinigus pervedant į draudiko sąskaitą.
- 7.4. Draudėjui nesumokėjęs eilinės draudimo įmokos draudimo sutartyje nustatytu laiku, draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu, nurodydamas, jog per 15 kalendorinių dienų nuo pranešimo gavimo, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo, draudėjui nesumokėjęs draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta. Įvykus draudžiamajam įvykiui draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpiu, draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos, o draudimo apsaugos galiojimas bus atnaujintas tik draudėjui sumokėjęs draudimo įmoką. Draudimo sutartyje gali būti nustatyti terminai, ilgesni už šio punkto pirmajame sakinyje nurodytus terminus.
- 7.5. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma:
 - a) turto vertės pasikeitimas;
 - b) draudimo sutartyje nurodytos pastatų paskirties pasikeitimas;
 - c) apdraustų daiktų dislokacijos vietos pasikeitimas;

- d) apdrausto objekto priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas;
- e) pastatų konstrukcinės būklės pablogėjimas;
- f) ūkinės ir profesinės veiklos vykdymas draudimo vietoje (išskyrus atvejus, kai dėl to buvo susitarta sutartyje);
- g) statybos, remonto ar rekonstrukcijos darbų vykdymas apdraustame objekte ar jo artimiausiose priegose (išskyrus atvejus, kai dėl to buvo susitarta sutartyje);
- h) turto nuosavybės formos pasikeitimas;
- i) būsto pakeitimas;
- j) degių, sprogiųjų medžiagų, apie kurias draudikas nežinojo sudarant sutartį, saugojimas.

8. Draudimo sutarties galiojimo terminai ir vieta

- 8.1. Draudimo sutartis įsigalioja sekančią dieną sumokėjus draudimo įmoką ar jos pirmą dalį, bet ne anksčiau draudimo liudijime nurodytos datos, jeigu sutartyje nėra numatyta kitaip.
- 8.2. Draudimo sutartis paprastai sudaroma vieneriems metams. Jeigu nepasikeičia draudimo rizika ir draudimo sutarties sąlygos, sutartis kasmet gali būti pratęsta, jei nei viena iš sutarties šalių, likus ne mažiau kaip vienam mėnesiui iki draudimo sutarties galiojimo pabaigos, nepraneša raštu kitai šaliai apie draudimo sutarties nutraukimą.
- 8.3. Pasikeitus draudimo rizikai ir draudimo sutarties sąlygoms, draudimo sutartis gali būti pratęsta draudikui ir draudėjui susitarus.
- 8.4. Jeigu, pratęsiant draudimo sutartį, šalis nori pakeisti draudimo sutarties sąlygas, ji privalo ne vėliau kaip iki pratęsiamos draudimo sutarties galiojimo pradžios informuoti kitą šalį apie draudimo sutarties sąlygų keitimą.
- 8.5. Turtas draudžiamas sutartyje nurodytu adresu. Draudimo vieta gali būti pastatai, patalpos, sodybos, ūkinės valdos. Šis apribojimas netaikomas turtui, kuris buvo perkeltas iš draudimo vietos dėl atsitikusio arba realiai grėsusio draudžiamąjo įvykio.
- 8.6. Apdraustas turtas, laikinai paimtas iš nuolatinės laikymo vietos apdraudžiamas atskira sutartimi, kurioje nurodoma nauja draudimo apsaugos galiojimo vieta (patalpa, pastatas, teritorija ar pan.) bei kitos draudimo sąlygos.
- 8.7. Stiklo draudimas galioja tik draudimo vietoje.
- 8.8. Jeigu draudėjas pakeičia būstą draudimo sutarties galiojimo metu, draudimo apsauga galioja abiem būstams ne ilgiau, kaip 1 (vieną) mėnesį nuo persikraustymo pradžios su sąlyga, kad draudėjas raštu pranešė draudikui mažiausiai prieš 2 (dvi) paras iki persikraustymo pradžios. Draudėjas iki persikraustymo pradžios privalo pranešti draudikui savo sprendimą, kuriam būstui paliekama galioti draudimo apsauga. Jeigu draudėjas per nurodytą terminą nepasinaudojo savo teise pranešti apie būsto pasikeitimą, tai draudimas naujoje vietoje negalioja.

9. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

- 9.1. **Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:**
 - 9.1.1 suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie esmines aplinkybes, galinčias turėti įtakos draudimo rizikai.
 - 9.1.2. draudiko reikalavimu, užpildyti Prašymą bei suteikti kitą draudiko reikalaujamą informaciją, reikalingą draudimo rizikai įvertinti;
 - 9.1.3. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais draudikais.
- 9.2. **Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas turi teisę:**
 - 9.2.1. susipažinti su Taisyklėmis ir gauti iš draudiko jų kopiją;
 - 9.2.2. pateikti Prašymą per atstovą.
- 9.3. **Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas privalo:**
 - 9.3.1. supažindinti draudėją su Taisyklėmis ir duoti jų kopiją;
 - 9.3.2. neatskleisti draudėjo draudikui pateiktos informacijos ir naudoti ją tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais tikslais bei tvarka. Informacija, susijusi su draudėju, gali būti atskleista teismams, teisėsaugos ir kitoms pagal įstatymą turinčioms teisę gauti institucijoms, draudikui vykdant draudimo sutartį. Ši draudiko pareiga lieka ir draudimo sutarties galiojimo metu.
- 9.4. **Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas turi teisę:**
 - 9.4.1. reikalauti iš draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;
 - 9.4.2. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį (pakeisti draudimo sutarties sąlygas), nenurodydamas priežasčių.
- 9.5. **Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas privalo:**
 - 9.5.1. suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui įvertinti, ar draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų bei reikalavimų sumažinti draudimo riziką, jei dėl to šalys susitarė sudarydamas draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalauja įstatymai;
 - 9.5.2. laiku mokėti draudimo įmokas;
 - 9.5.3. apie kiekvieną rizikos padidėjimą per dvi paras (neskaičiuojant poilsio ir šventinių dienų) raštu informuoti draudiką;

- 9.5.4. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais draudikais, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu draudiku sudarymo;
- 9.5.5. laikytis visų priešgaisrinės saugos, turto saugaus eksploatavimo ir saugojimo taisyklių, nuolat išlaikyti tvarkingoje būklėje pastatus, saugoti juos nuo konstrukcijų perkrovimo bei vykdyti draudiko reikalavimus sumažinti draudimo riziką;
- 9.5.6. jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, pvz., pasikeičia Prašymo ar jo priedų duomenys, apie tai draudėjas privalo pranešti draudikui per dvi paras, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo;
- 9.5.7. jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jeigu draudikas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos, draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį;
- 9.5.8. jeigu iš draudėjo buvo pavogti raktai vagystės su įsilaužimu ar plėšimo už apdrausto pastato/sodybos metu, draudėjas nedelsdamas apie įvykį turi pranešti policijai ir ne vėliau kaip per dvi darbo dienas - draudikui, bei organizuoti turto apsaugą, kol bus pakeistos spynos, kurių raktai buvo pavogti;
- 9.5.9. sudarius pastatų draudimo sutartį ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui, patikslinti pastatų statybines vertes prieš prasidedant kiekvieniems draudimo metams.
- 9.6. **Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo** (naudos gavėjas turi tokias pat pareigas, jeigu jis žino apie jo naudai sudarytą draudimo sutartį ir ketina pasinaudoti savo teise į draudimo išmoką):
- imtis jam prieinamų protingų priemonių gelbėti turtą, pagal galimybes užkirsti kelią nuostoliams ir juos sumažinti. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jeigu žala atsirado draudėjui sąmoningai nesiėmus jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti arba jos išvengti;
 - apie gaisrą, sprogimą, avariją, vagystę nedelsiant pranešti atitinkamai kompetentingai įstaigai (priešgaisrinei apsaugai, policijai, avarinei tarnybai ir pan.). Jeigu draudėjas policijai nepranešė apie draudžiamą įvykį metu dingusius daiktus, tai draudikas gali atsisakyti mokėti draudimo išmoką už šiuos daiktus;
 - apie atsitikusį draudžiamąjį įvykį ne vėliau kaip per 3 (tris) paras (neskaičiuojant poilsio ir šventinių dienų) raštu pranešti draudikui. Jeigu draudėjas (naudos gavėjas) neįvykdo šiame punkte nurodytos pareigos, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba sumažinti ją, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo;
 - surašyti, dalyvaujant draudiko atstovui, sunaikinto, sugadinto ar dingusio turto sąrašą, nurodant to turto (daiktų) vertę, buvusią prieš pat draudžiamąjį įvykį, ir jį pateikti draudikui;
 - parodyti draudiko atstovui sugadintą turtą arba jo liekanas;
 - išsaugoti po draudžiamąjį įvykį visą likusį sugadintą ir nesugadintą turtą bei nepradėti sugadinto turto remonto ar utilizavimo iki atvyks draudiko atstovas;
 - pateikti draudikui visus dokumentus, reikalingus turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, jų tarpe ir dokumentus apie apdrausto turto vertę buvusią prieš pat draudžiamąjį įvykį bei sugadinto turto atstatymo (remonto) sąmata, atliktų darbų priėmimo aktus, sąskaitas ir kt.;
 - suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę nevaržomai tirti žalos priežastis, nuostolių dydį (patikrinti turto, įsigijimo, pardavimo, nuomos ir kt. dokumentus).;
 - padėti draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti draudikui visą draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį, išskyrus civilinės atsakomybės draudimo atvejus.
- 9.7. Jeigu draudėjas atgavo dingusį daiktą po to, kai už jį jau buvo mokėta draudimo išmoka, tai draudėjas privalo per 15 kalendorinių dienų nuo daikto atgavimo dienos gražinti išmoką draudikui.
- 9.8. Jeigu atgauti daiktai yra sugadinti, tai draudėjas gali reikalauti, kad draudikas atlygintų remonto išlaidas.
- 9.9. Jeigu paaiškėja, kad pagal sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba galėjo būti mažinama, draudiko reikalavimu, per 30 kalendorinių dienų gražinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
- 9.10. **Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas turi teisę:**
- reikalauti draudiko padidinti arba sumažinti draudimo sumą;
 - pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudos gavėją (išskyrus įstatymuose ar draudimo sutartyje nustatytas išimtis);
- 9.11. **Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas privalo:**
- draudėjo prašymu išduoti draudimo liudijimo dublikatą.
- 9.12. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, draudikas turi teisę nutraukti sutartį. Tačiau draudikas negali reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- 9.13. Jeigu draudėjas neįvykdo taisyklių 9.1.1 ar 9.5.6. punktuose nustatytos pareigos, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius aukščiau

- numatytą pareigą dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta draudėjui, jeigu jis būtų įvykdęs aukščiau numatytą pareigą, santykiui.
- 9.14. Sudarant pastatų draudimo sutartį ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui, draudimo įmoka nustatoma pirmiesiems draudimo sutarties metams. Šios metinės įmokos pagrindu nurodoma bendra draudimo įmoka visam sutarties galiojimo laikotarpiui, tačiau draudikas turi teisę perskaičiuoti metinę įmoką kiekvieniems kitiems draudimo metams, apie draudimo įmokos perskaičiavimą pranešdamas Draudėjui raštu ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki einamųjų draudimo metų pabaigos.

10. Pranešimų pateikimo tvarka

- 10.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 10.2. Pranešimas, išsiųstas registruotu laišku arba telegrama draudimo liudijime nurodytu adresu, arba perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu numeriu, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles.
- 10.3. Pranešimo įteikimo data yra ta data, kurią šalis (pranešimo gavėjas) raštu pažymi, kad pranešimas buvo gautas. Jeigu pranešimas siunčiamas paštu, pranešimo gavimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę.

11. Žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo tvarka

- 11.1. Nuostolį nustato draudikas, vadovaudamasis surašytu turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu, gautais iš draudėjo ir kompetentingų įstaigų dokumentais, reikalingais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti.
- 11.2. **Nuostoliu laikoma:**
- 11.2.1. **kai pastatai ir kilnojamas turtas apdrausti statybine (atkūrimo kaštu) arba įsigijimo verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sunaikinti arba pavogti:**
pastato - naujo analogiško pastato įprasta tai vietai statybinė (atkūrimo kaštu) vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
kilnojamo turto - naujo analogiško turto įsigijimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
kai pastatai ir kilnojamas turtas buvo apdrausti likutine verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sunaikinti arba pavogti:
- likutinė šio turto vertė, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 11.2.2. **kai pastatai ir kilnojamas turtas buvo apdrausti statybine (atkūrimo kaštu) arba įsigijimo verte ir dėl draudžiamąjo įvykio buvo sugadinti:**
- šio turto remonto kaina. Atlyginama tik suma, neviršijanti to turto statybinės (atkūrimo kaštu) arba įsigijimo vertės, kaip nurodyta 11.2.1.
kai pastatai ir kilnojamas turtas buvo apdrausti likutine verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sugadinti:
- šio turto remonto kaina, įvertinus nusidėvėjimą. Atlyginama tik suma, neviršijanti to turto likutinės vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį, kaip nurodyta 11.2.1.
- 11.2.3. Kai sunaikinami ar sugadinami meno vertybės, antikvariniai daiktai, kolekcijos ir kiti daiktai, nurodyti 2.3.3. p., nuostolis įvertinamas ekspertiniu įkainoju;
- 11.2.4. Jeigu buvo apdraustos papildomos išlaidos turto išsaugojimui po draudžiamąjo įvykio (išlaidos nurodytos 2.3.10.p.), draudikas atlygina faktiškai patirtas išlaidas, neviršijant joms nustatytos draudimo sumos. Neapdraudus šių išlaidų papildoma draudimo suma, draudikas atlygina faktiškai patirtas draudžiamąjo įvykio vietos sutvarkymo ir apdrausto turto išsaugojimo po įvykio išlaidas, sudarančias iki 5 procentų turto draudimo sumos.
- 11.2.5. Jeigu turtas buvo apdraustas pirmos rizikos draudimu, iki 50 procentų nusidėvėjęs turtas atlyginamas statybine (atkūrimo kaštu) arba įsigijimo verte, 50 procentų ir daugiau nusidėvėjęs turtas atlyginamas likutine verte, buvusia prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 11.3. Jeigu buvo apdrausta draudėjo civilinė atsakomybė prieš trečiuosius asmenis, draudikas atlygina faktiškai patirtas išlaidas, neviršijant nustatytos draudimo sumos.
- 11.4. Nuostolis padidinamas pridėjus draudėjo turėtas būtinas išlaidas mažinant žalą ir vykdant draudiko nurodymus.
- 11.5. Į nuostolio sumą įskaitomos visos būtinos ir tikslingos išlaidos turtui gelbėti ir išsaugoti. Apie šių išlaidų būtinumą ir tikslingumą sprendžia draudikas. Atlyginamos visos išlaidos, kurios atsirado draudiko nurodymu.
- 11.6. Nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamąjo įvykio išlikusią turto vertę (liekanų vertę).
- 11.7. **Draudimo išmoka draudėjui apskaičiuojama ir išmokama:**
- 11.7.1. kai turtas buvo apdraustas visa verte:
jeigu per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė nepasikeitė, padidėjo arba sumažėjo ne daugiau kaip 10 proc. - patirto nuostolio sumos, bet ne daugiau draudimo sumos ir ne daugiau atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį;

- 11.7.2. jeigu per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė padidėjo daugiau kaip 10 proc. - tokiu procentu nuo patirto nuostolio sumos, kokį procentą sudaro draudimo suma nuo turto vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet ne daugiau kaip atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo sumos.
- 11.7.3. kai turtas apdraustas pirmosios rizikos draudimu - nuostolio dydžio, bet ne daugiau draudimo sumos ir ne daugiau atskiros turto grupės (atskiro objekto) vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 11.7.4. kai turtas buvo apdraustas nevisišku (proporciniu) draudimu ir sutartyje nebuvo nustatyta, jog draudžiama pirmosios rizikos draudimu - tai, atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudikas atlygins draudėjui dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės, buvusios prieš draudžiamąjį įvykį, santykiui, bet ne daugiau kaip atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo sumos ir draudimo vertės, buvusios prieš draudžiamąjį įvykį.
- 11.7.5. jeigu kilnojamas turtas buvo apdraustas pagal bendrą gyvenamojo būsto plotą ir buvo sunaikintas ar sugadintas dėl draudžiamojo įvykio, draudimo išmoka apskaičiuojama patirto nuostolio dydžio, tačiau pagal atskiras daiktų grupes ji negali viršyti draudiko nustatytų limitų procentais nuo bendros draudimo sumos, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Su draudiko nustatytais atskirų daiktų grupių išmokų limitais draudėjas supažindinamas sudarant draudimo sutartį.
- 11.8. Tais atvejais, kada turtas sunaikinamas ar sugadinamas po to, kai sutartis įsigalioja sumokėjus įmokos dalį, tai mokant draudimo išmoką iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusių mokėjimo terminų įmokos, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 11.9. Jeigu draudėjas neįrodo ir dokumentais nepatvirtina arba atsisako atstatyti arba įsigyti turtą, jis turi teisę gauti draudimo išmoką ne didesnę už turto likutinę vertę, buvusią prieš pat draudžiamąjį įvykį. Turto likutinę vertę nustato draudikas, vadovaudamasis šių taisyklių nuostatomis.
- 11.10. Draudėjas įgauna teisę į tą draudimo išmokos dalį, kuri viršija likutinę turto vertę, buvusią prieš pat draudžiamąjį įvykį, tik tuomet, kai įrodo draudikui ir dokumentais patvirtina, kad:
- ne vėliau, kaip per 3 (tris) metus po draudžiamojo įvykio, pastatys tos pačios rūšies ir paskirties pastatą ankstesnėje buvimo vietoje. Jeigu tai nėra įmanoma, tai užtenka, kad, esant išankstiniam draudiko sutikimui, pastatas bus pastatytas kitoje Lietuvos vietoje;
 - ne vėliau, kaip per 1 (vienerius) metus po draudžiamojo įvykio, įsigis tos pačios rūšies ir paskirties kitus daiktus arba
 - gavęs iš draudiko raštišką sutikimą, leidžiantį vietoje draudžiamojo įvykio metu sunaikinto turto, įsigyti kitos rūšies ir kokybės turtą, įsigyja kitus daiktus.
- 11.11. Draudimo išmoka, draudėjo pageidavimu, mokama jam arba, pateikus draudikui remontuojančios apdraustą sugadintą objektą (daiktą) organizacijos pagrįstas sąskaitas, kitus dokumentus, tiesiogiai draudėjo ir draudiko raštiškai sutartai remontuojančiai organizacijai. Prieš išmokėdamas draudimo išmoką tiesiogiai remontuojančiai organizacijai, draudikas turi teisę įsitikinti, kad dėl draudžiamojo įvykio sugadinto (sunaikinto) turto remontas atliktas arba sugadintos dalys pakeistos, patikrinti, ar pateiktos remontuojančios organizacijos sąskaitos pagrįstos.
- 11.12. Jeigu draudėjas atgavo dingusį daiktą po to, kai už jį gavo draudimo išmoką, lygią visai draudimo vertei, draudikas ir draudėjas, įvertinę susidariusią situaciją, nusprendžia, ar draudėjas grąžins draudikui draudimo išmoką ir pasiliks atgautą daiktą sau, ar draudėjas perduos šį daiktą draudikui.
- 11.13. Nuostoliu nelaikoma buitinės technikos, vaizdo aparatūros, garso aparatūros, elektroninės technikos gedimų dėl broko ar susidėvėjimo remonto ir keitimo išlaidos.
- 11.14. Jeigu draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias sutartis (dvigubas draudimas), tai kiekvienas draudikas atlygina nuostolius proporcingai pagal savo atsakomybės dalį, tačiau bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos. Taip pat, jeigu yra susitarta su kitu draudiku dėl išskaitos taikymo, tai nuostolio atlyginimas pagal visas sutartis negali būti didesnis už nuostolio sumą, atėmus išskaitą.
- 11.15. Kai dėl nuostolio dydžio ir įvykio priežasties kyla nesutarimai tarp abiejų šalių, draudikas ir draudėjas gali susitarti, kad nuostolio dydį ir įvykio priežastis nustatytų ekspertai. Tuomet kiekviena šalis raštu skiria po vieną ekspertą. Po to, abu ekspertai raštu nurodo 3-ią ekspertą - vyriausiąjį ekspertą. Ekspertais negali būti skiriami asmenys, kurie yra draudiko arba draudėjo konkurentai, turi su jais verslo ryšius, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius ir pan. Ekspertų išlaidas apmoka ta šalis, kuri ekspertų pripažinta neteisčia.
- 11.16. Ekspertai savo išvadas pateikia abiem šalims vienu metu. Jeigu ekspertų išvados tarpusavyje skiriasi, tai jos perduodamos vyriausiajam ekspertui. Šis priima sprendimą dėl ginčytinų klausimų.
- 11.17. Ekspertų išvadose turi būti visi duomenys, reikalingi įvykio priežastims ir nuostolio dydžiui nustatyti. Vadovaudamasis ekspertų išvadomis draudikas apskaičiuoja draudimo išmoką.
- 11.18. Kai ekspertų išvadų reikalauja tik viena šalis, tai ji apmoka visas jų darbo išlaidas.
- 11.19. Draudėjas pasirašytinai supažindinamas su paskaičiuota draudimo išmoka. Draudėjas raštu pareiškia savo ketinimus atstatyti arba neatstatyti sunaikintą turtą.
- 11.20. Jeigu draudėjas atsisako atstatyti sunaikintą turtą, draudimo išmoka, lygi turto likutinei vertei, buvusiai prieš pat draudžiamąjį įvykį, išmokama grynais arba pervedant ją į draudėjo sąskaitą banke.
- 11.21. Jeigu draudėjas ketina atstatyti sunaikintą turtą, jam priklausanti draudimo išmoka išmokama tokia tvarka:

- a) išmokama avansu suma, kuri negali viršyti turto likutinės vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- b) draudėjui pateikus įrodančius dokumentus ir draudikui įsitikinus, kad gauta avansu suma panaudota atstatyti sunaikintą (sugadintą) turta, išmokama likusi draudimo išmokos dalis. Draudimo išmoka mokama pervedant ją į draudėjo sąskaitą banke arba sumokant grynaisiais iš draudimo kasos, įsitikinus, kad draudėjas ją panaudos pagal paskirtį. Draudėjui pageidaujant draudimo išmoka gali būti sumokama tiesiogiai įmonėms už suteiktas paslaugas ar atliktus darbus.
- 11.22. Kai sutartyje nurodyta besąlyginė išskaita, apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės išskaitos suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
- 11.23. Jeigu sutartyje nurodyta sąlyginė išskaita yra mažesnė už apskaičiuotą draudimo išmoką, draudėjui išmokama visa apskaičiuota draudimo išmoka.
- 11.24. Jeigu nustatytas draudimo išmokos mokėjimo pagrindas ir dydis, draudikas išmoka draudimo išmoką per 30 dienų.
Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip tris mėnesius.
- 11.25. Draudikas turi teisę atidėti išmokėjimą:
- kol bus nustatytas tikslus nuostolio dydis;
 - kol bus gauti visi draudžiamąjį įvykį ir jo aplinkybes pagrindžiantys dokumentai;
 - jei draudėjui dėl draudžiamąjo įvykio reiškiamas civilinis ieškinys ar pradėdamas ikiteisminis tyrimas, ar pradėtas teismo procesas - iki teismo sprendimo, nuosprendžio įsiteisėjimo arba bylos sustabdymo ar nutraukimo dienos;
 - jeigu dėl draudėjo kaltės negali būti nustatyta arba išmokėta draudimo išmoka;
 - kol bus gauti kompetetingų institucijų atsakymai į raštiškus draudikų paklausimus apie įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes, bei pasekmes.
- 11.26. Draudėjas praranda teisę gauti draudimo išmoką, jeigu visas nuostolis yra atlygintas asmens, atsakingo už šios žalos padarymą.
- 11.27. Jeigu atlyginta tik dalis nuostolio, tai draudimo išmoka mokama išskaičiavus sumą, kurią draudėjas gavo iš kaltojo dėl padaryto nuostolio asmens.
- 11.28. Išmokėtos draudimo išmokos ribose draudikui pereina reikalavimų teisė atsakingam už padarytą žalą asmeniui, išskyrus civilinės atsakomybės draudimo atvejus.
- 11.29. Jeigu draudėjas atsisakė nuo savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą arba jeigu šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl draudėjo kaltės, draudikas atleidžiamas nuo pareigos sumokėti visą ar atitinkamą dalį draudimo išmokos ir turi teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą išmoką.
- 11.30. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos gali būti išskaičiuojamos likusios sumokėti einamųjų draudimo metų draudimo įmokos, kurioms draudžiamąjo įvykio dieną jau yra suėjęs mokėjimo terminas, jeigu nėra sutarta kitaip.
- 11.31. Jeigu draudžiamąjo įvykio metu draudimo objektas žuvo arba išnyko, apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis draudėjo įmokomis, neatsižvelgus į jų mokėjimo terminus.

12. Draudimo išmokos mažinimo ar nemokėjimo atvejai

- 12.1. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jeigu draudėjas ir/ar apdraustasis ir/ar naudos gavėjas:
- nesilaikė draudimo sutartyje nusakytų sąlygų ar neįvykdė draudiko pagrįstų ir teisėtų reikalavimų, kurie turėjo įtakos draudžiamajam įvykiui įvykti arba žalos dydžiui;
 - nuostolį padarė tyčia arba klastodamas faktus bandė suklaidinti draudiką;
 - nesiimė priemonių, kurios įgalintų išsiaiškoti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens ar veikė tokiu būdu, kad sukėlė sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimo teisę (subrogaciją);
 - nesuteikė draudikui galimybes tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis; arba jeigu:
 - žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valstybės valdžios institucijų nurodymu;
 - žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti;
 - draudžiamasis įvykis įvyko draudiko priešvėlės įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką vykdymo sustabdymo metu;
 - draudikui apžiūrint apdraustus objektus buvo nustatyta, kad draudėjas nesilaikė priešgaisrinės saugos, turto saugojimo ir eksploatacijos taisyklių, ir tai turėjo įtakos žalos dydžiui ar atsiradimui;
 - draudimo sutartis sudaryta po draudžiamąjo įvykio;
 - kitais šiose taisyklėse nurodytais atvejais.
- 12.2. Draudikas neatleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei žala gyvybei ar sveikatai padaryta dėl atsakingo už žalą asmens tyčinių veiksmų. Draudikas šiame punkte nustatytais sąlygomis atlyginęs patirtą žalą turi teisę išsireikalauti sumokėtą sumą iš draudėjo ar apdraustojo.

- 12.3. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia draudiką nuo draudimo išmokos mokėjimo ar jos sumažinimo. Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.
- 12.4. Draudikas nemoka išmokos už:
- 12.4.1. tiesioginę ar netiesioginę žalą, padarytą materialiam turtui, atsiradusią dėl bet kokio elektroninio duomenų atpažinimo, apdorojimo sistemos gedimo, kuris padaro žalą (tiesioginę ar netiesioginę) bet kuriai tokiai sistemai ar bet kokiam kitam apdraustam turtui;
- 12.4.2. bet kokio pobūdžio atsakomybę, tiesiogiai ar netiesiogiai atsiradusią dėl sistemos gedimo.

III DALIS

PRIEDAI

1. Atskirų daiktų grupių draudimo išmokų limitai

EIL. NR.	DAIKTŲ GRUPĖS	IŠMOKOS LIMITAS, % NUO DRAUDIMO SUMOS
1	Baldai	30
2	Garso, vaizdo ir foto aparatūra	20
3	Kompiuterinė įranga	10
4	Buitinė technika, šviestuvai, namų ūkio inventorius	25
5	Drabužiai, avalynė, patalynė	10
6	Drabužiai iš natūralaus kailio ir odos	5
7	Sporto ir poilsio inventorius	10
8	Kilimai	7
9	Vaizduojamojo bei dekoratyvinio meno kūriniai	3
10	Juvelyriniai dirbiniai, papuošalai, kosmetika	2

2. Kilnojamojo turto metinio nusidėvėjimo normos

EIL. NR.	DAIKTŲ GRUPĖS	METINIS NUSIDĖVĖJIMAS, %
1	Baldai	5
2	Minkšti baldai	10
3	Garso, vaizdo ir foto aparatūra	10
4	Kompiuterinė įranga	25
5	Buitiniai prietaisai, elektroninė aparatūra	10
6	Namų ūkio ir apyvokos inventorius, šviestuvai	10
7	Drabužiai, patalynė	20
8	Avalynė	50
9	Drabužiai iš natūralaus kailio ir odos	15
10	Sporto ir poilsio inventorius	5
11	Kilimai	7
12	Vaizduojamojo bei dekoratyvinio meno kūriniai	3
13	Juvelyriniai dirbiniai, papuošalai	2
14	Kosmetika, parfumerija	100
15	Mobilieji telefonai	50